



אנשים עם מוגבלות בישראל 2023 נתונים על האוכלוסייה

ליטל ברלב

עריכת לשון: רויטל אביב מתוק
עיצוב גרפי: ענת פרקו-טולדנו

מכון מאירס ג'וינט ברוקדייל

ת"ד 3886 ירושלים 9103702

טלפון: 02-6557400

brook@jdc.org | brookdale.jdc.org.il

ירושלים | טבת תשפ"ד | דצמבר 2023

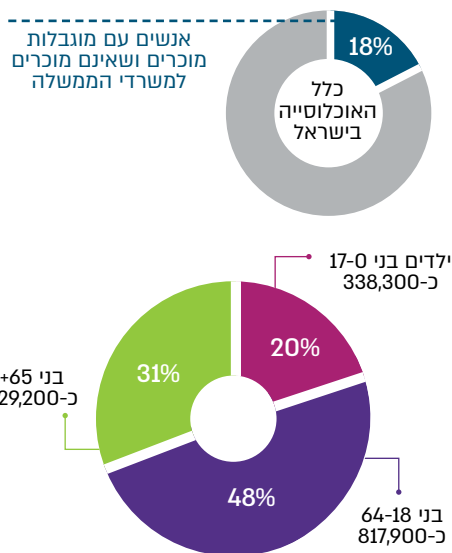
הקדמה

במלחמת 'חרבות ברזל' נוצר מצב חירום אשר עירב גם את האוכלוסייה האזרחית. אנשים עם מוגבלות הם חלק מהאוכלוסייה האזרחית והם נפגעים יותר מהאוכלוסייה הכללית במצבי משבר וחירום. רמת המוכנות של אנשים עם מוגבלות לשעת חירום נמוכה יותר, כמו גם רמת המוכנות של המדינה לתת להם מענה בשעת חירום, ולאחר אסון או מלחמה הם נמצאים בסיכון מוגבר להשפעות שליליות, כגון מצוקה נפשית, פגיעה במצב הבריאות, חשיפה לאלימות ולניצול, אובדן מקום המגורים, אובדן מקור ההכנסה ומצוקה כלכלית (אדמון-ריק, 2022; Karni-Visel et al., 2013; Gershon et al., 2020; Finkelstein & Finkelstein, 2023; Priddy, 2019). לכן, ומשום שאנשים עם מוגבלות מהווים 18% מכלל אוכלוסיית ישראל (נגר-אידלמן ואח', 2022), ישנה חשיבות רבה ואחריות מוגברת של המדינה להבטיח את המוגנות שלהם בשעת חירום.

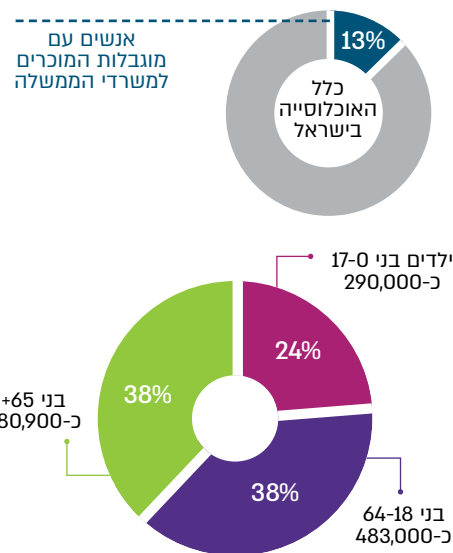
במסמך זה מוצגים נתונים על אנשים עם מוגבלות בישראל. מטרת המסמך היא לספק למקבלי ההחלטות נתונים שיאפשרו להם לתת מענה מתאים והולם לאנשים עם מוגבלות בזמן חירום. המסמך הוכן לבקשת פיקוד העורף. רוב הנתונים נמסרו למכון ברוקדייל ממשרדי הממשלה השונים על פי בקשה מיוחדת, ובמקרה הצורך עברו עיבודים נוספים.

אנשים עם מוגבלות - היקף האוכלוסייה

אומדן מדיווח עצמי של משיבי סקרים:
אנשים עם מוגבלות **1,700,000**



בישראל מוכרים
אנשים עם מוגבלות **1,254,000**-כ



נכון לשנת 2022, בישראל היו **מוכרים** כ-1,254,000 אנשים עם מוגבלות. מהם כ-290,000 ילדים, כ-483,000 בוגרים בגיל העבודה (בני 18-64) וכ-480,900 בני 65+. אנשים עם מוגבלות המוכרים למשרדי הממשלה היוו בשנת 2022 13% מכלל האוכלוסייה בישראל. אלו אנשים המוכרים כאנשים עם מוגבלות על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי ו/או המוסד לביטוח לאומי ו/או משרד הביטחון, ו/או משרד החינוך.¹

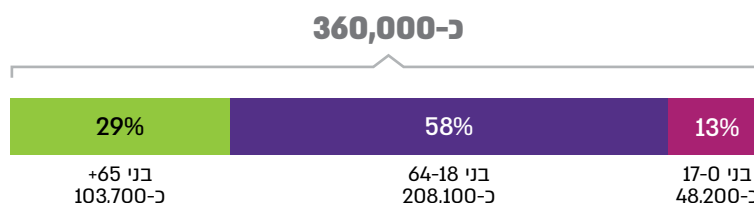
נתונים המתבססים על דיווח עצמי של משיבי סקרים ארציים הביאו לאומדן של 1.7 מיליון אנשים עם מוגבלות, מהם כ-338,300 ילדים, כ-817,900 אנשים בגיל העבודה, וכ-529,200 בני 65+. (נגר אידלמן ואח', 2022). לפי דיווח עצמי, אנשים עם מוגבלות היוו בשנת 2021 18% מכלל האוכלוסייה בישראל. נתון זה גבוה יותר ממספר המוכרים על ידי המדינה שכן הוא כולל גם אנשים שאינם מוכרים (למשל, אנשים עם מוגבלות שאינם זכאים לקצבת נכות כללית כיוון שהשכר שלהם גבוה מ-7,122 ש"ח או אנשים שאחוז הנכות שנקבע להם נמוך מהרף הנדרש לקבלת קצבת נכות או אנשים שמסיבות שונות אינם מעוניינים בהכרה רשמית).

¹ עיבודים של מכון ברוקדייל לנתונים מהודעה לתקשורת של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2023) ונתוני תלמידי החינוך המיוחד המופיעים בדוח של מרכז המחקר והמידע של הכנסת (ויסבלאי, 2022)

לאנשים עם מוגבלויות שונות ישנם צרכים שונים או ייחודיים בשעת חירום. יש להביא בחשבון כי לאנשים רבים יש יותר ממוגבלות אחת, אך יש גם אנשים שסוג המוגבלות שלהם אינו ידוע או שהוא אחר מהסוגים המופיעים במסמך זה. האחרונים אינם מופיעים בלוחות במסמך. נתוני מרשם מוגבלויות של הלמ"ס כוללים אנשים עם מוגבלות המוכרים במשרד הרווחה והביטחון החברתי (מינהל מוגבלויות), נכי צה"ל המוכרים על ידי משרד הביטחון ומקבלי קצבאות על רקע נכות מהמוסד לביטוח לאומי. הם אינם כוללים ילדים המוכרים בחינוך המיוחד.

מוגבלות פיזית

נכון לשנת 2022 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס יותר מ-360,000 אנשים עם מוגבלות פיזית המוכרים על ידי המדינה. מהם: כ-48,200 ילדים, כ-208,100 בוגרים בגיל העבודה וכ-103,700 בני 65+.

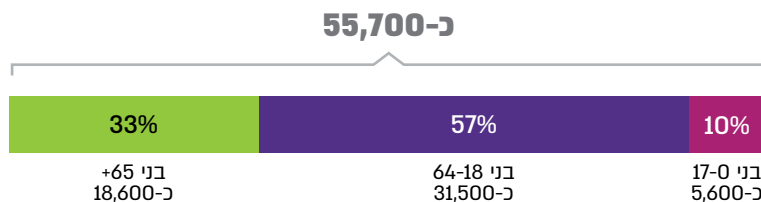


בסקר החברתי של הלמ"ס משנת 2022 כ-536,000 איש מכלל אוכלוסיית המבוגרים בגיל 20+ (9% דיווחו על קושי ניכר² בהליכה (כ-264,000 בגיל העבודה וכ-272,000 בגיל 65+), כך שמספר האנשים הכללי עם קשי ניידות גבוה ממספר המוכרים על ידי המדינה.

² לא יכולים ללכת כלל או שיש להם קושי רב בהליכה

מוגבלות שמיעה

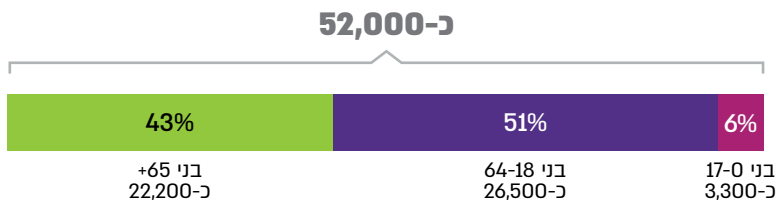
נכון לשנת 2022 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-55,700 אנשים עם מוגבלות שמיעה המוכרים על ידי המדינה, מהם כ-5,600 ילדים, כ-31,500 בוגרים בגיל העבודה וכ-18,600 בני 65+.



בסקר בחברתי של הלמ"ס משנת 2022 כ-141,000 איש מכלל אוכלוסיית המבוגרים בגילי 20+ (2% דיווחו על קושי ניכר³ בשמיעה (כ-61,000 בגילי העבודה וכ-80,000 בגיל 65+), מכאן עולה שמספר האנשים הכללי עם לקות שמיעה גבוה ממספר המוכרים על ידי המדינה.

מוגבלות ראייה

נכון לשנת 2022 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-52,000 אנשים עם מוגבלות ראייה המוכרים על ידי המדינה, מהם כ-3,300 ילדים, כ-26,500 בוגרים בגיל העבודה וכ-22,200 בני 65+.



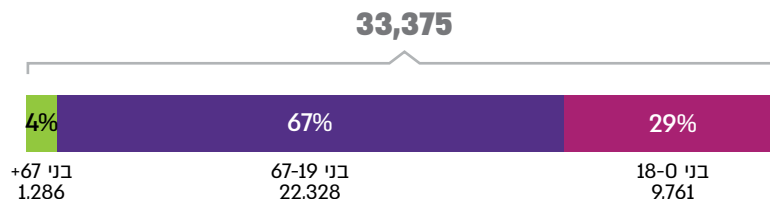
בסקר בחברתי של הלמ"ס משנת 2022 כ-182,000 איש מכלל אוכלוסיית המבוגרים בגילי 20+ (3% דיווחו על קושי ניכר⁴ בראייה (כ-82,000 בגיל העבודה וכ-100,000 בגיל 65+), מכאן עולה כי מספר האנשים הכללי עם לקות ראייה גבוה ממספר המוכרים על ידי המדינה.

³ לא יכולים לשמוע כלל או שיש להם קושי רב בשמיעה

⁴ לא יכולים לראות כלל או שיש להם קושי רב בראייה

מוגבלות שכלית

כל האנשים עם מוגבלות שכלית אמורים להיות מוכרים במינהל מוגבלויות. נכון לנובמבר 2023, 33,375 אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית היו רשומים במינהל מוגבלויות במשרד הרווחה והביטחון החברתי (9,761 ילדים, 22,328 בני 19-67 ו-1,286 זקנים בני 67+).⁵

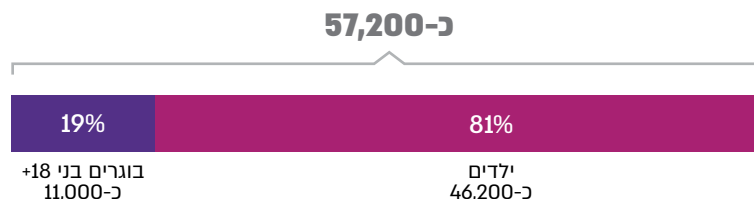


הנתונים מתייחסים למוגבלות שכלית התפתחותית בלבד, כלומר מוגבלות שהתחילה בילדות, ואינם כוללים אנשים שרכשו מוגבלות שכלית בבגרותם (כגון פגועי ראש או אנשים שהקוגניציה שלהם נפגעה בשל מחלה או זקנה, למשל עקב דמנציה). על פי משרד הבריאות אומדן מספר חולי הדמנציה בישראל עומד על כ-100,000 (משרד הבריאות, 2023).

כמו כן הנתונים לעיל אינם כוללים אנשים עם הנמכה קוגניטיבית, שאינם עונים על ההגדרה של מוגבלות שכלית, אולם יש להם פגיעה קוגניטיבית הכרוכה בצרכים דומים לאלה של אנשים עם מוגבלות שכלית קלה. במינהל מוגבלויות מוכרים 8,909 אנשים עם הנמכה קוגניטיבית (2,172 ילדים, 6,524 בני 19-67 ו-213 זקנים בני 67+). מתוכם 6,104 (69% מתוך כלל המוכרים) צורכים שירותים של מינהל מוגבלויות.

אוטיזם

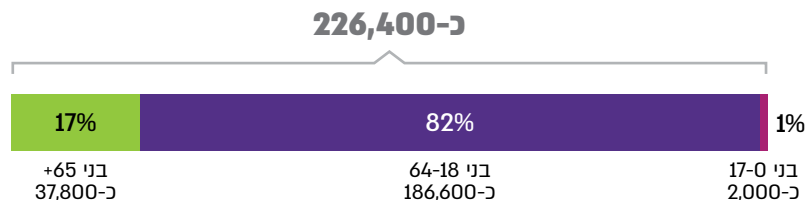
נכון לשנת 2022 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-57,200 אנשים על הרצף האוטיסטי המוכרים על ידי המדינה, מתוכם כ-46,200 ילדים ו-11,000 בוגרים מעל גיל 18 (מהם זקנים ספורים).



⁵ הנתונים על מוגבלות שכלית התפתחותית מבוססים על נתוני מינהל מוגבלויות במשרד הרווחה והביטחון החברתי, שכן הם מעודכנים יותר מנתוני מרשם מוגבלויות בלמ"ס, ומורים על מספרים גבוהים יותר של אנשים עם מוגבלות זו.

מוגבלות נפשית

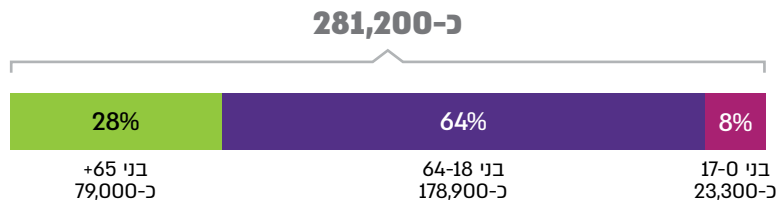
נכון לשנת 2022 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-226,400 אנשים עם מוגבלות נפשית המוכרים על ידי המדינה, מתוכם כ-2,000 ילדים, כ-186,600 בוגרים בגיל העבודה וכ-37,800 בני +65.



על פי נתוני משרד החינוך, בשנת 2022 למדו במערכת החינוך כ-16,000 תלמידים עם קשיים נפשיים משמעותיים (רימון-גרינשפן וברלב, 2023) ומכאן שמספרם של הילדים עם מוגבלות נפשית המוכרים על ידי המדינה גבוה משמעותית מהמספר המופיע במרשם מוגבלויות.

מחלות כרוניות

נכון לשנת 2022 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-281,200 אנשים עם מחלה כרונית המוכרים על ידי המדינה, מתוכם כ-23,300 ילדים, כ-178,900 בוגרים בגיל העבודה וכ-79,000 בני +65.



לפי נתוני מרשם מוגבלויות לרוב האנשים עם מחלה כרונית (57.9%) יש גם מוגבלות פיזית, ולכשליש יש גם בעיה נפשית (30.5%), כך שהצרכים של אנשים עם מוגבלות פיזית ומוגבלות נפשית רלוונטיים גם עבור קבוצה זו באוכלוסייה (הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2023).

ילדים עם מוגבלות

אומדני מספר כלל הילדים עם מוגבלות בישראל (מוכרים ולא מוכרים) מצביעים כי בשנת 2020 היו בישראל כ-326,000 ילדים עם מוגבלות (מלידה ועד גיל 18, כולל לקות למידה מורכבת והפרעת קשב וריכוז חמורה). ל-34% מהם הייתה יותר ממוגבלות אחת. כפי שכבר צוין, נתוני מרשם מוגבלויות אינם כוללים את כל הילדים עם מוגבלות המוכרים בישראל, כיוון שאינם כוללים את תלמידי החינוך המיוחד. אי לכך נתוני פרק זה מבוססים על מחקר ארצי שבוצע במכון ברוקדייל (ברלב ואח', 2021).



מקור: ברלב ואח', 2021
הערה: ל-34% מהילדים עם מוגבלות יש יותר ממוגבלות אחת. הם מופיעים בכל סוג מוגבלות הרלוונטי עבורם

ערבים עם מוגבלות

נכון לשנת 2022 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-204,700 ערבים עם מוגבלות המוכרים על ידי המדינה. שיעור כלל הערבים עם מוגבלות נמוך משיעור היהודים עם מוגבלות (9.4% לעומת 10.9% בהתאמה).

אפשר ללמוד מנתוני מרשם זה כי שיעור הערבים המוכרים עם מוגבלות פיזית, שכלית התפתחותית וחושית גבוה משיעור היהודים עם מוגבלויות אלו. מנגד, שיעור הערבים המוכרים עם אוטיזם ומוגבלות נפשית נמוך משיעור היהודים עם מוגבלויות אלו (**לוח 1**).

לוח 1: אנשים עם מוגבלות לפי קבוצת אוכלוסייה וסוג מוגבלות, שכיחות ושיעור ל-1,000

שיעור ל-1,000		מספר האנשים			סוג מוגבלות
יהודים ואחרים	ערבים	יהודים ואחרים	ערבים	סך הכול	
5	7	38,400	13,600	52,000	מוגבלות ראייה
5	8	40,200	15,500	55,700	מוגבלות שמיעה
3	5	20,000	11,100	31,100	מוגבלות שכלית התפתחותית [^]
36	42	273,700	86,400	360,100	מוגבלות פיזית
7	2	52,400	4,800	57,200	רצף האוטיזם
25	16	193,100	33,300	226,400	מוגבלות נפשית
29	29	221,400	59,800	281,200	מחלות כרוניות
		891,100	204,700	1,096,000	סך הכול

מקור: עיבוד של מכון ברוקדייל לנתוני מרשם מוגבלויות 2022 והודעה לעיתונות של הלמ"ס מיום 29 בדצמבר 2022 https://www.cbs.gov.il/he/mediarelease/DocLib/2022/426/11_22_426b.pdf

[^] מספר האנשים עם מוגבלות שכלית הרשומים במרשם מוגבלויות נמוך מהמספר שנמסר על ידי מינהל מוגבלויות בנובמבר 2023. אולם נתוני המינהל אינם כוללים פילוח לפי קבוצת אוכלוסייה. אי לכך, חישוב השיעור לנפש התבסס על נתוני המרשם. אף שהנתונים לוקים בחסר אפשר להניח כי חישוב השיעור ל-1,000 לא הושפע משמעותית, שכן לא מן הנמנע שהחסר קיים בשתי קבוצות האוכלוסייה

כפי שכבר צוין, נתוני מרשם מוגבלויות אינם כוללים את כל הילדים עם מוגבלות המוכרים בישראל, כיוון שאינם כוללים את תלמידי החינוך המיוחד. מחקר ארצי שבוצע במכון ברוקדייל (ברלב ואח', 2021) מציג נתונים על כלל הילדים עם מוגבלות בישראל (מוכרים ולא מוכרים). על פי מחקר זה בשנת 2020 היו בישראל כ-72,000 ילדים ערבים עם מוגבלות, כולל ילדים עם לקות למידה מורכבת והפרעת קשב וריכוז חמורה.

אנשים עם מוגבלות הצורכים שירותים ממשרדי ממשלה

מינהל מוגבלויות הוא הגוף האמון על מתן שירותים לאנשים עם מוגבלות (למעט מוגבלות נפשית) מטעם משרד הרווחה והביטחון החברתי. כל אדם שפתח תיק ברווחה על רקע מוגבלות מוכר במינהל זה. בפועל רק שליש ממי שפתחו תיק צרכו שירותים (נכון לנובמבר 2023). לפירוט על המוכרים וצרכני השירותים לפי סוג מוגבלות וקבוצת גיל ר' **לוח 2**.

לוח 2: מוכרים וצרכני שירותים של מינהל מוגבלויות, נובמבר 2023 (במספרים)

קבוצת גיל	מוגבלות פיזית	אוטיזם	מוגבלות שכלית התפתחותית	מוגבלות שמיעה	מוגבלות ראייה	עיכוב התפתחותי	הנמכה קוגניטיבית	אחר	סך הכול	
מוכרים	עד 18	7,936	20,127	9,761	2,173	1,091	4,707	2,172	8,720	56,687
	67-19	30,909	9,185	22,328	7,153	9,876	146	6,524	3,994	90,115
	+68	678	13	1,286	1,369	12,908	1	213	6,947	23,415
	סך הכול	39,704	29,499	33,379	10,728	23,878	4,854	8,909	20,061	171,012
צרכני שירותים	עד 18	2,153	7,743	5,546			1,999	960	384	
	67-19	5,724	5,594	17,583	2,514	8,974	51	5,038	1,074	
	+68	330	4	1,054			0	106	83	
	סך הכול	8,207	13,341	24,183	2,514	8,974	2,050	6,104	1,541	66,914

נכון לשנת 2022, 35,788 אנשים עם מוגבלות נפשית מגיל 18 ועד גיל פרישה קיבלו שירותים ממשרד הבריאות במסגרת סל שיקום נכי נפש בקהילה. נוסף על כך בשנת 2022 למדו במערכת החינוך כ-16,000 תלמידים עם קשיים נפשיים משמעותיים (רימון-גרינשפן וברלב, 2023).

בשנת 2022 למדו במערכת החינוך המיוחד 287,367 תלמידים, מתוכם: 181,719 בחינוך העברי (ממלכתי וממ"ד), 49,901 בחינוך העברי חרדי ו-55,747 בחינוך הערבי (וייסבלאי, 2022). מתוך כלל תלמידי החינוך המיוחד 20% לומדים בבתי ספר או גני ילדים של החינוך המיוחד, 19% לומדים בכיתות מיוחדות בבתי ספר כלליים (חינוך רגיל), 21% משולבים בכיתות או בגני ילדים כלליים (חינוך רגיל) באמצעות סל אישי, ו-40% משולבים באמצעות סל מוסדי (נגר-אידלמן ואח', 2022). מדובר בתלמידים בגילי 3-21. רוב התלמידים מסיימים את לימודיהם בגיל 18, אולם בבתי ספר של החינוך המיוחד יש אפשרות להמשיך ללמוד עד גיל 21.

אנשים עם מוגבלות שהתפנו מביתם

במלחמת "חרבות וברזל" פונו תושבים מיישובי עוטף עזה ומיישובי קו העימות בצפון בהתאם להחלטת הממשלה. מתחילת המלחמה (שבעה באוקטובר 2023) ועד אמצע נובמבר 2023 פונו כ-70,000 תושבים מיישובים בעוטף עזה ועוד כ-60,000 תושבים מיישובי קו העימות בצפון.⁶ גם לתושבי אשקלון ניתנה אפשרות לצאת מהעיר להפוגה (לא ידוע כמה מתוך כ-150,000 תושבי העיר אכן פונו), אך לא ברור כמה מקרב המפונים הם אנשים עם מוגבלות.

נכון לנובמבר 2023, במינהל מוגבלויות היו מוכרים 1,539 אנשים עם מוגבלות שהתגוררו ביישובי עוטף עזה (עד 7 ק"מ מהגבול), מהם 723 צרכו שירותים של המינהל; ועוד 2,799 אנשים עם מוגבלות שהתגוררו ביישובי קו העימות בצפון, מהם 1,189 צרכו שירותים.

נתוני משרד הבריאות מורים כי נכון לאוקטובר 2023 מספר מתמודדי הנפש שצרכו שירותים מסל שיקום ביישובי עוטף עזה עמד על 278 (מהם 141 בשדרות), ו-283 בקו העימות בצפון (מהם 175 מקריית שמונה).

על פי נתוני משרד החינוך בראשית שנת הלימודים תשפ"ד (2023/2024) למדו במסגרות החינוך המיוחד ביישובי עוטף עזה 2,655 תלמידים (מתוכם 1,049 משדרות), וביישובי קו העימות בצפון 2,026 תלמידים (מתוכם 870 מקריית שמונה). 4,375 תלמידים נוספים למדו במסגרת החינוך המיוחד בעיר אשקלון (שבנוגע לה נקבעו הסדרי כינוי אחרים). נתונים אלו אינם כוללים תלמידים שלומדים ביישובים שחלק מהתושבים בהם התכנו עצמאית.

סך הכול פחות מ-9% מכלל המפונים מיישובי קו העימות בצפון וכחות מ-6% מכלל המפונים מיישובי עוטף עזה הם אנשים עם מוגבלות המוכרים על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי, משרד הבריאות או משרד החינוך.⁷

אנשי מקצוע רבים דיווחו כי אין רישום מוסדר של מספר האנשים עם מוגבלות בקרב המפונים. עם זאת אפשר להניח כי הרוב המוחלט של האנשים והילדים עם מוגבלות המוכרים למשרדים הללו פונו מיישובם בעקבות המלחמה. לעוד מידע על המוכרים על ידי מינהל מוגבלויות והאגף לחינוך מיוחד (סוג מוגבלות וסוג מסגרת חינוך) ר' **לוחות 3-4**. צרכני סל שיקום אינם מופיעים בלוחות אלו שכן כולם אנשים עם מוגבלות נפשית.

⁶ עיבוד של מכון ברוקדייל, על פי רשימת היישובים שפוננו של מנהלת תקומה, קובץ רשויות 2022 למ"ס, קובץ יישובים 2021 למ"ס

⁷ עיבוד של מכון ברוקדייל, על פי הנתונים שנמסרו ממשרדי הממשלה השונים, רשימת היישובים שפוננו של מנהלת תקומה, קובץ רשויות 2022 למ"ס, קובץ יישובים 2021 למ"ס

נתונים על אנשים שהתכנו מביתם, נובמבר 2023



יישובי קו העימות בצפון

סך כל האנשים שפוננו: כ-60,000

משרד הרווחה והביטחון החברתי

מוכרים במינהל מוגבלויות 2,799 | צורכים שירותים 1,189

משרד הבריאות

צרכני סל שיקום 283

משרד החינוך

לומדים במסגרות החינוך המיוחד 2,026 תלמידים

אחוז מתוך כלל המפונים: ^פחות מ-9%

יישובי עוטף עזה

סך כל האנשים שפוננו: כ-70,000

משרד הרווחה והביטחון החברתי

מוכרים במינהל מוגבלויות 1,539 | צורכים שירותים 723

משרד הבריאות

צרכני סל שיקום 278

משרד החינוך

לומדים במסגרות החינוך המיוחד 2,655 תלמידים

אחוז מתוך כלל המפונים: ^פחות מ-6%

^ יש ילדים שמוכרים גם במשרד החינוך וגם במשרד הרווחה והביטחון החברתי, לכן אי אפשר לדעת מה סך כל המוכרים

לוח 3: מוכרים וצרכני שירותים של מינהל מוגבלויות מאזורי העימות, בפילוח לפי סוג מוגבלות, 2023 (במספרים)

סך הכול	אחר	הנמכה קוגניטיבית	עיכוב התפתחותי	מוגבלות ראייה	מוגבלות שמיעה	מוגבלות שכלית התפתחותית	אוטיזם	מוגבלות פיזית	מוכרים	קו העימות בצפון
2,799	729	110	55	366	116	373	354	696	מוכרים	קו העימות בצפון
1,189	304	68	12	106	51	309	181	158	צרכנים	קו העימות בצפון
1,539	403	32	48	148	70	224	268	346	מוכרים	עוטף עזה
723	490	22	26	45	27	178	142	113	צרכנים	עוטף עזה
22,026	2,272	1,225	690	2,999	1,337	4,171	3,778	5,564	מוכרים	דרום
9,066	1,265	649	241	928	531	2,958	1,520	986	צרכנים	דרום

לוח 4: תלמידי החינוך המיוחד מאזורי העימות, בפילוח לפי סוג מוגבלות, 2023 (במספרים)^

סוג מוגבלות	מספר תלמידים מיישובי עוטף עזה	מספר תלמידים מיישובי קו העימות בצפון
לקות למידה/ הפרעת קשב וריכוז	1,088	808
עיכוב התפתחותי	496	267
אוטיזם	428	255
הפרעות נפשיות	272	158
הפרעות התנהגותיות/רגשיות	78	291
משכל גבולי	93	75
מוגבלות שכלית התפתחותית	35	38
מוגבלות שמיעה	65	41
מוגבלות ראייה	29	24
מוגבלות פיזית	22	23
מחלה/תסמונת רגילה	49	46
סך הכול	2,655	2,026

^ במשרד החינוך יש רישום של מוגבלות אחת בלבד (מוגבלות ראשית), ולכן תלמידים עם ריבוי מוגבלויות מופיעים פעם אחת בלבד במוגבלות הראשית. מכאן שהנתונים בלוח הם נתוני חסר.

תלמידי החינוך המיוחד מאזורי העימות, בפילוח לפי סוג מסגרת, 2023 (במספרים)



אנשים עם מוגבלות על פי מחוז גאוגרפי

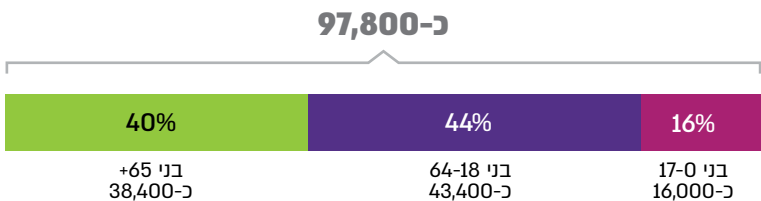
הנתונים מבוססים על מרשם מוגבלויות של הלמ"ס ונכונים לשנת 2021. יש להביא בחשבון שהנתונים בדצמבר 2023 (מועד כתיבת המסמך) עשויים להיות שונים במקצת. כפי שכבר צוין, נתוני מרשם מוגבלויות כוללים אנשים עם מוגבלות המוכרים במשרד הרווחה והביטחון החברתי (מינהל מוגבלויות), נכי צה"ל המוכרים על ידי משרד הביטחון ומקבלי קצבאות על רקע נכות מהמוסד לביטוח לאומי. הם אינם כוללים ילדים המוכרים בחינוך המיוחד.

מספר האנשים עם מוגבלות שכלית הרשומים במרשם מוגבלויות נמוך מהמספר שנמסר על ידי מינהל מוגבלויות בנובמבר 2023. אולם נתוני המינהל אינם כוללים פילוח לפי מחוז, ולכן גם הנתונים המובאים בהמשך על מוגבלות שכלית התפתחותית מבוססים על מרשם מוגבלויות.

בלוחות הבאים יובאו נתונים על אנשים עם מוגבלות לפי סוג המוגבלות וקבוצת הגיל, בכל מחוז גאוגרפי. יש להביא בחשבון כי לאנשים רבים יש יותר ממוגבלות אחת, אך יש גם אנשים שסוג המוגבלות שלהם אינו ידוע או שהוא אחר מהסוגים המופיעים במסמך זה. האחרונים אינם מופיעים בלוחות במסמך זה. הנתונים בלוחות עוגלו, ותאים שיש בהם פחות מ-100 אנשים נותרו ריקים. הנתונים הקיימים מאפשרים לקבל תמונה כללית על כל מחוז.

מחוז ירושלים

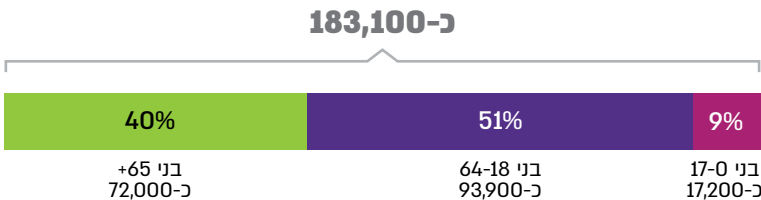
נכון לשנת 2021 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-97,800 אנשים עם מוגבלות המתגוררים במחוז ירושלים ומוכרים על ידי המדינה. מתוכם כ-16,000 ילדים, כ-43,400 בוגרים בגיל העבודה וכ-38,400 בני 65+.



סוג מוגבלות	ילדים עד גיל 17	64-18	+65	סך הכול
מוגבלות ראייה	500	2,300	1,900	4,700
מוגבלות שמיעה	900	2,100	1,300	4,300
מוגבלות שכלית התפתחותית	2,000	3,300	200	5,400
מוגבלות פיזית	6,200	16,400	8,600	31,100
רצף האוטיזם	4,900	1,000	-	5,900
מוגבלות נפשית	-	15,500	2,800	18,400
מחלות כרוניות	2,900	13,700	6,200	22,800

מחוז צפון

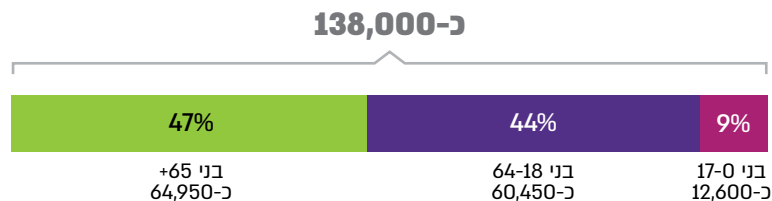
נכון לשנת 2021 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-183,100 אנשים עם מוגבלות המתגוררים במחוז צפון ומוכרים על ידי המדינה. מתוכם כ-17,200 ילדים, כ-93,900 בוגרים בגיל העבודה וכ-72,000 זקנים בני 65+.



סוג מוגבלות	ילדים עד גיל 17	64-18	+65	סך הכול
מוגבלות ראייה	500	5,500	4,300	10,400
מוגבלות שמיעה	1,000	7,900	3,500	12,400
מוגבלות שכלית התפתחותית	1,400	5,000	200	6,600
מוגבלות פיזית	6,400	43,700	20,100	70,300
רצף האוטיזם	4,000	1,100	-	5,100
מוגבלות נפשית	300	31,100	6,900	38,300
מחלות כרוניות	2,700	33,900	17,100	53,700

מחוז חיפה

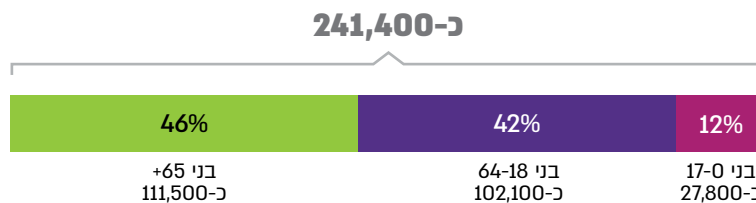
נכון לשנת 2021 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-138,000 אנשים עם מוגבלות המתגוררים במחוז חיפה ומוכרים על ידי המדינה. מתוכם כ-12,600 ילדים, כ-60,450 בוגרים בגיל העבודה וכ-64,950 בני +65.



סוג מוגבלות	ילדים עד גיל 17	64-18	+65	סך הכול
מוגבלות ראייה	500	3,200	3,500	7,100
מוגבלות שמיעה	600	3,600	2,800	7,000
מוגבלות שכלית התפתחותית	800	3,200	300	4,300
מוגבלות פיזית	4,200	24,800	15,200	44,200
רצף האוטיזם	4,200	1,100	-	5,300
מוגבלות נפשית	200	23,100	6,100	29,500
מחלות כרוניות	1,900	20,600	12,700	35,200

מחוז מרכז

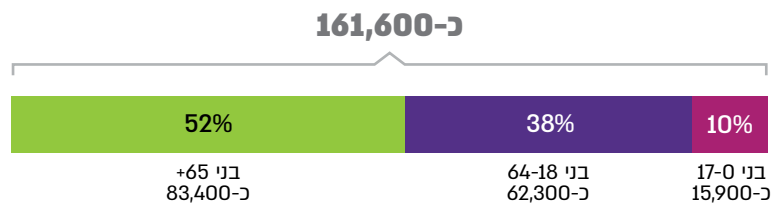
נכון לשנת 2021 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-241,400 אנשים עם מוגבלות המתגוררים במחוז מרכז ומוכרים על ידי המדינה. מתוכם כ-27,800 ילדים, כ-102,100 בוגרים בגיל העבודה וכ-111,500 בני 65+.



סוג מוגבלות	ילדים עד גיל 17	64-18	+65	סך הכול
מוגבלות ראייה	600	4,600	5,800	11,000
מוגבלות שמיעה	1,000	5,500	5,100	11,600
מוגבלות שכלית התפתחותית	1,500	4,200	400	6,200
מוגבלות פיזית	9,400	39,900	27,000	76,400
רצף האוטיזם	12,400	3,000	-	15,400
מוגבלות נפשית	500	33,800	9,700	44,100
מחלות כרוניות	4,400	31,500	22,500	58,400

מחוז תל-אביב

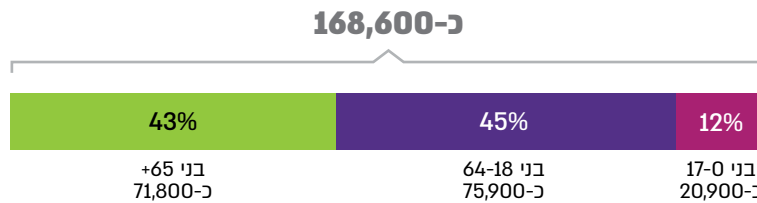
נכון לשנת 2021 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-161,600 אנשים עם מוגבלות המתגוררים במחוז תל-אביב ומוכרים על ידי המדינה. מתוכם כ-15,900 ילדים, כ-62,300 בוגרים בגיל העבודה וכ-83,400 בני +65.



סוג מוגבלות	ילדים עד גיל 17	64-18	+65	סך הכול
מוגבלות ראייה	300	2,700	4,100	7,000
מוגבלות שמיעה	600	2,900	3,200	6,700
מוגבלות שכלית התפתחותית	900	2,000	200	3,100
מוגבלות פיזית	5,400	23,700	18,600	47,800
רצף האוטיזם	6,800	1,600	-	8,500
מוגבלות נפשית	100	27,400	8,600	36,100
מחלות כרוניות	2,500	19,800	14,400	36,700

מחוז דרום

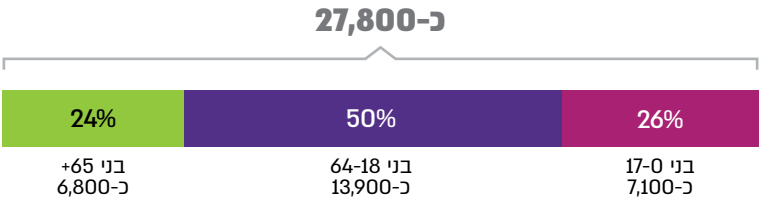
נכון לשנת 2021 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-168,600 אנשים עם מוגבלות המתגוררים במחוז דרום ומוכרים על ידי המדינה. מתוכם כ-20,900 ילדים, כ-75,900 בוגרים בגיל העבודה וכ-71,800 בני +65.



סוג מוגבלות	ילדים עד גיל 17	64-18	+65	סך הכול
מוגבלות ראייה	600	3,700	3,400	7,700
מוגבלות שמיעה	1,200	4,600	2,600	8,500
מוגבלות שכלית התפתחותית	1,700	3,100	100	5,000
מוגבלות פיזית	7,500	30,600	16,300	54,500
רצף האוטיזם	6,800	1,100	-	7,900
מוגבלות נפשית	500	22,800	4,900	28,200
מחלות כרוניות	3,200	23,600	13,200	40,100

מחוז יהודה ושומרון

נכון לשנת 2021 היו רשומים במרשם מוגבלויות של הלמ"ס כ-27,800 יהודים^ עם מוגבלות המתגוררים במחוז יהודה ושומרון ומוכרים על ידי המדינה, מתוכם כ-7,100 ילדים, כ-13,900 בוגרים בגיל העבודה וכ-6,800 בני +65.



סוג מוגבלות	ילדים עד גיל 17	64-18	+65	סך הכול
מוגבלות ראייה	200	500	300	1,000
מוגבלות שמיעה	300	600	400	1,300
מוגבלות שכלית התפתחותית	500	400	-	1,000
מוגבלות פיזית	2,800	4,900	1,700	9,400
רצף האוטיזם	2,400	400	-	2,800
מוגבלות נפשית	100	5,100	600	5,800
מחלות כרוניות	200	500	300	1,000

^במחוז יהודה ושומרון מוכרים ערבים ספורים, ולכן אין התייחסות אליהם במסמך זה

מקורות

אדמון-ריק, ג. (2022). "אף אחד לא נשאר מאחור". הגנה על זכויות אנשים עם מוגבלות בשעת חירום ובמשבר הקורונה. מוגבלות וחברה 1, 9-21. <https://www.beitissie.org.il/kb/wp-content/uploads/2023/02/-----9-21.pdf>

ברלב, ל., נמר-פורסטנברג, ר., גדג', נ. (2021). ילדים עם מוגבלות בישראל: מחקר ארצי. דם-21-885. מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל. <https://brookdale.jdc.org.il/publication/children-with-disabilities-in-israel-a-national-study/>

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (2021). יישובים בישראל – קובץ יישובים 2021. <https://www.cbs.gov.il/he/publications/Pages/2019/%D7%99%D7%99%D7%A9%D7%95%D7%91%D7%99%D7%9D-%D7%91%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C.aspx#losExcelos>

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (2022). אוכלוסייה ברשויות מקומיות – אומדנים ארעיים לפי מפקד האוכלוסין. https://www.cbs.gov.il/he/mediarelease/DocLib/2023/342/01_23_342b.pdf

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (2023). נתונים ממרשם אנשים עם מוגבלות לרגל היום הבין-לאומי לזכויות אנשים עם מוגבלות. הודעה לתקשורת מיום 30 בנובמבר 2023. <https://www.cbs.gov.il> נתונים ממרשם אנשים עם מוגבלות לרגל היום הבין-לאומי לזכויות אנשים עם מוגבלות

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (2023). סקר חברתי 2022.

וייסבלאי, א. (2022). נתונים על תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים לפי אשכול כלכלי-חברתי. מרכז המחקר והמידע של הכנסת. https://fs.knesset.gov.il/globaldocs/MMM/0ce165d4-bc97-ec11-8143-00155d0824e7/2_0ce165d4-bc97-ec11-8143-00155d0824e7_11_19554.pdf

משרד הבריאות (2023). מהי דמנציה. <https://www.health.gov.il/Subjects/Geriatrics/Dementia/Pages/Background.aspx>

נגר אידלמן, ר., קונסטנטינוב, ו. וברלב, ל. (2022). אנשים עם מוגבלות בישראל 2022: נתונים סטטיסטיים נבחרים. מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל. https://brookdale.jdc.org.il/publication/people-with-disabilities-in-israel_2022/

רימון-גרינשפן, ה., וברלב, ל. (2023). מענים לילדים ונוער עם קשיים נפשיים ורגשיים: מיכוי שירותים וסוגיות מדיניות. דם-23-942. מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל. <https://brookdale.jdc.org.il/publication/services-for-children-and-youth-with-emotional-and-mental-health-difficulties/>

Finkelstein, A., & Finkelstein, I. (2020). Emergency preparedness–The perceptions and experiences of people with disabilities. *Disability and rehabilitation*, 42(14), 2056-2066. <https://doi.org/10.1080/09638288.2018.1550686>

Gershon, R. R. M., Kraus, L. E., Raveis, V. H., Sherman, M. F., & Kailes, J. I. (2013). Emergency preparedness in a sample of persons with disabilities. *American Journal of Disaster Medicine*, 8(1), 35-47. <https://doi.org/10.5055/ajdm.2013.0109>

Karni-Visel, Y., Roth, D., Ali-Saleh Darawshy, N., & Schertz, M. (2023). Quality of life between the hammer and the anvil: Challenges of living with a disability in areas of protracted political conflict. *Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities*. <https://doi.org/10.1111/jppi.12472>

Priddy, A. (2019). *Disability and armed conflict*. [Geneva Academy of International Humanitarian Law and Human Rights](#).